

Duurzaamheid & Milieuveiligheid

Visie, Strategie & Uitvoeringsagenda

December 2024

Inhoudsopgave

1. Visie op Duurzaamheid & Milieuveiligheid
2. Strategie Duurzaamheid & Milieuveiligheid
 - 2.1 Eigen organisatie verduurzamen
 - 2.2 Milieuveiligheid door politiewerk
 - 2.3 De politieorganisatie voorbereiden
 - 2.4 Duurzaam handelen
3. Uitvoeringsagenda Duurzaamheid & Milieuveiligheid

Wat betekent duurzaamheid en milieuveiligheid voor de politie?

Duurzaamheid

Duurzaamheid betekent dat onze leefstijl niet nadelig is voor toekomstige generaties en de natuur. Mens, milieu en economie zijn in balans.

Milieuveiligheid

In een milieuveilige leefomgeving worden bedreigingen voor mens, natuur en milieu aangepakt en is de politie hierop voorbereid. Het gaat over het signaleren, handhaven en opsporen van criminaliteit die de leefomgeving schade toebrengt.

1. Onze visie

Visie op Duurzaamheid & Milieuveiligheid

Elke dag zetten duizenden politiemensen zich als één korps in voor een veilige en rechtvaardige samenleving.

Een veilig leefmilieu is een grondrecht en een belangrijke voorwaarde voor het functioneren van onze samenleving en dus ook van de politie. Toenemende bedreigingen voor de leefomgeving, zoals een veranderend klimaat, leveren veiligheidsrisico's en leiden tot maatschappelijke onrust.

Daarom neemt de politie haar verantwoordelijkheid in de transitie naar een duurzamere samenleving. Klimaatverandering, milieuvervuiling en verlies van biodiversiteit zijn complexe dreigingen die vragen om een strategische aanpak.

Een toekomstbestendige politie is een politie die werkt aan duurzaamheid en milieuveiligheid. Dit is een opgave die gaat over klimaat, milieu, schaarste in voedsel en grondstoffen, biodiversiteit, gezondheid en daarmee over veiligheid. Het betekent dat de politie inspeelt op de gevolgen van een veranderend klimaat en de duurzaamheidstransitie, dat de politie werkt aan verduurzaming van haar eigen organisatie en bijdraagt aan een grotere milieuveiligheid.

Het is in de strategische agenda 2025-2030 benoemd als transformatief thema dat alle andere onderdelen van ons werk doorkruist en overlapt. Een thema waarop we een korpsbrede opgave te vervullen hebben.

Een opgave met één gedeelde ambitie

De politie draagt bij aan veiligheid en leefbaarheid door te verduurzamen, zich actief in te zetten voor milieuveiligheid, en in te spelen op de gevolgen van onvermijdbare veranderingen van onze leefomgeving.

Wat gebeurt er om de politie heen?

Klimaatverandering

Is de politie voorbereid op omstandigheden van extreem weer en weten we hoe we hiermee om kunnen gaan?

Milieuvervuiling

Zetten wij onze bevoegdheden voldoende (gericht) in om bedreigingen voor het milieu te signaleren en effectief aan te pakken?

Verlies van biodiversiteit

Reageren wij adequaat op bestaande én nieuwe vormen van klimaatcriminaliteit die de flora en fauna in onze leefomgeving schade toebrengen?

Samen door de Verenigde Naties benoemd als de *Triple Planetary Crisis*. Deze bedreigingen hebben ook schaarste in grondstoffen, veranderende wet- en regelgeving en maatschappelijke onrust tot gevolg.

Waarom moet de politie handelen?

- 1 Milieuproblematiek is een groot veiligheidsrisico en raakt de politietaak.
- 2 Verduurzaming raakt de legitimiteit van de politie.
- 3 De politie heeft een rol om bij te dragen aan een milieuveilige samenleving.
- 4 De politie moet toekomstbestendig blijven.

Het is om meerdere redenen belangrijk dat de politie werkt aan deze opgave:

1 Milieuproblematiek is een groot veiligheidsrisico en raakt de politietaak

De politie heeft direct te maken met de bedreigingen van de leefomgeving. Deze raken niet alleen onze veiligheid, maar ook de continuïteit van de operationele inzet van de politie. Daar moeten we ons op voorbereiden. De organisatie moet nadenken over de weerbaarheid en continuïteit van cruciale bedrijfsprocessen in perioden van extreem weer, zoals overstromingen. Waar is de kans op overstromingen zo klein mogelijk? En kunnen voertuigen uitrukken in situaties van extreme regenval en overstromingen? Ook moet de organisatie rekening houden met de afhankelijkheid van schaarse grondstoffen en zorgen dat collega's veilig kunnen werken in perioden van extreme hitte.

De politie zal vaker moeten handelen in crisis-op-crisissituaties en noodhulp verlenen bij de gevolgen van klimaatrampen. De transitie naar een schonere wereld betekent dat de hele samenleving zich moet aanpassen. Die verandering brengt criminaliteit, veel maatschappelijke onrust en polarisatie met zich mee. Ook daar heeft de politie mee te maken. Een deel van de samenleving eist een snellere verduurzaming en aanpak van milieucriminaliteit, onder meer via rechtszaken en demonstraties. Bij een ander deel van de samenleving leiden de stappen die de overheid zet om te verduurzamen tot ongemak en ontbreekt het aan draagvlak.

2 Verduurzaming raakt de legitimiteit van de politie

De transitie naar een duurzame samenleving verandert de visie op welk gedrag acceptabel, verwerpelijk of onwettig is. Zo stellen de Europese Unie en de Nederlandse overheid steeds strengere wet- en regelgeving vast om de negatieve impact op het milieu en klimaat te verkleinen. Er komen voor organisaties steeds meer wetten en regels om transparant te rapporteren over de impact op mens en natuur.

De politie heeft een voorbeeldrol in de maatschappij. Wij houden ons daarom nadrukkelijk aan de wettelijke verplichtingen op het gebied van duurzaamheid om daarmee als een van de meest zichtbare overheidsorganisaties haar legitimiteit als handhaver te behouden.

Klimaatwet. In de Klimaatwet staan onder meer de doelen om de uitstoot van CO₂ te verminderen in **2030** ten opzichte van 1990. In **2050** wil Nederland klimaatneutraal zijn wat betekent dat er niet méér broeikasgassen worden uitgestoten dan de natuur kan opnemen. Ook wil Nederland in **2050** volledig circulair zijn, dat wil zeggen zo min mogelijk afval en geen verspilling van grondstoffen.

We maakten ontzettend veel uren en je hoorde niemand klagen. We hadden allemaal hetzelfde voor ogen, namelijk: mensen helpen.

Groepscommandant, 39 jaar

3 De politie heeft een rol om bij te dragen aan een milieuveilige samenleving

De politie heeft met haar rol en bijzondere bevoegdheden de mogelijkheid om, in afstemming met de gezagsdragers, bij te dragen aan het vergroten van de milieuveiligheid. Vanuit het oogpunt van een veilige samenleving nu én in toekomst is het aanpakken van delicten met een grote impact op het milieu belangrijk.

De politie kan de leefbaarheid en het milieu verbeteren door die vormen van criminaliteit te bestrijden die de leefomgeving schade toebrengen, en door niet-strafbare schade aan het milieu te melden bij partners die invloed hebben op het beperken daarvan.

De politie kan overtredingen of misdrijven die een hoge impact op het milieu hebben, bestrijden. Denk hierbij aan milieucriminaliteit, drugscriminaliteit, te hard rijden of handel in nepmerkkleding. De veranderingen in wet- en regelgeving leiden tot andere vormen van criminaliteit die het klimaat- en milieubeleid ondermijnen. Voorbeelden daarvan zijn fraude in de herkomst van materialen, het verspreiden van desinformatie en greenwashing.

Door vanuit de politietaak naar duurzaamheid te kijken, beschermt de politie de leefomgeving, dringt het de aantasting daarvan terug en draagt het bij aan een verantwoorde omgang met het milieu.

Greenwashing. Greenwashing is een onderwerp dat in de belangstelling staat van milieu-organisaties en overheden. Bij greenwashing doen partijen zich groener voor dan ze eigenlijk zijn. In het buitenland zijn er al voorbeelden van strafzaken. Ook in Nederland zou greenwashing onder bepaalde omstandigheden strafbaar kunnen zijn, bijvoorbeeld in het geval van valsheid in geschrifte en oplichting.

4 De politie moet toekomstbestendig blijven

Boerenprotesten, blokkades van de A12 door Extinction Rebellion en energiearmoede in de samenleving laten zien dat de opgave binnen en buiten de organisatie steeds urgenter wordt. Het is niet iets van de toekomst, het speelt nu.

In 2019 tekenden ruim tweeduizend collega's een petitie waarin zij de organisatie vroegen om te verduurzamen en om milieuveiligheid hoger op de agenda te zetten. Ook toekomstige medewerkers hechten steeds meer waarde aan een duurzame werkgever.

Ook heeft politieonderwijs een belangrijke rol in het toekomstbestendig blijven van de organisatie. Het onderwijs moet doorontwikkelen om zo te anticiperen op de vaardigheden die de politieorganisatie nodig heeft nu én in de toekomst.

2. Onze strategie

Strategie Duurzaamheid & Milieuveiligheid

De politie draagt bij aan de veiligheid en leefbaarheid door de negatieve impact op milieuveiligheid te verkleinen, de positieve impact te vergroten en door zich voor te bereiden op de gevolgen van de veranderingen in onze samenleving. Deze ambitie wordt vormgegeven met vier opgaven:

Eigen organisatie verduurzamen

Als politie verkleinen wij onze negatieve impact op het milieu door de organisatie te verduurzamen, leveranciers te bewegen duurzame keuzes te maken en te werken aan een toekomstbestendige politie.

Milieuveiligheid door politiewerk

Als politie vergroten wij onze positieve impact op het milieu door onze rol en bevoegdheden in te zetten om de leefomgeving te beschermen.

De politieorganisatie voorbereiden

Als politie spelen wij in op de milieu-problematiek en het veranderend klimaat. Wij doen onderzoek naar de impact op de organisatie en vertalen dit naar de bedrijfsvoering en operatie.

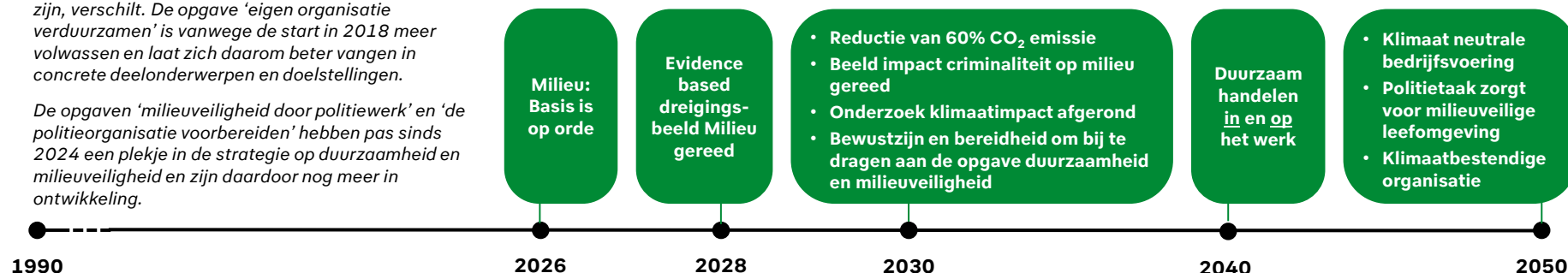
Duurzaam handelen speelt een sleutelrol in de route naar een toekomstbestendige organisatie. Dit vraagt om bewustwording, betrokkenheid en duurzaam doen. Het is een opgave die raakt aan alle onderdelen van de organisatie. Verandering is geen doel op zich, maar ons handelen is ondersteunend aan het behalen van onze doelstellingen.

De fijnmazigheid waarmee de opgaven omschreven zijn, verschilt. De opgave 'eigen organisatie verduurzamen' is vanwege de start in 2018 meer volwassen en laat zich daarom beter vangen in concrete deelonderwerpen en doelstellingen.

De opgaven 'milieuveiligheid door politiewerk' en 'de politieorganisatie voorbereiden' hebben pas sinds 2024 een plekje in de strategie op duurzaamheid en milieuveiligheid en zijn daardoor nog meer in ontwikkeling.

Onze ambities samengevat:

2.1 Eigen organisatie verduurzamen

Bedrijfsvoering

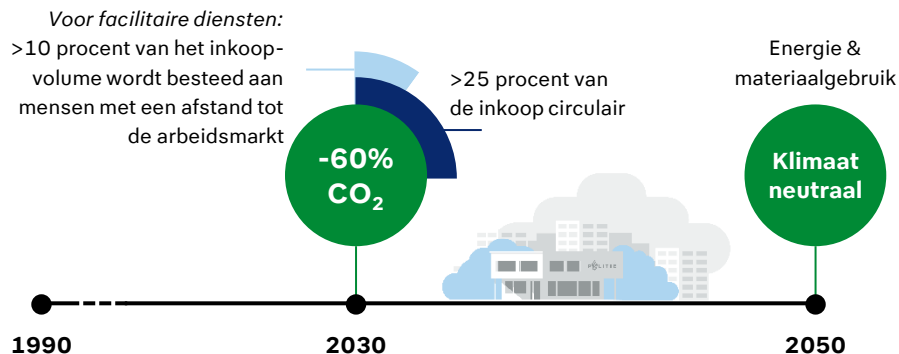
Als grootste werkgever van Nederland met circa 65.000 medewerkers, 900 gebouwen, 14.000 voertuigen en een jaarlijkse inkoop van meer dan 2 miljard euro hebben we een grote impact op het milieu.

Om de eigen organisatie te verduurzamen zetten we in op:

- 1 Verkleinen van onze ecologische voetafdruk, met een focus op vier bedrijfsvoeringonderdelen:
 - Vervoer
 - Huisvesting
 - Informatievoorziening
 - Facilitaire diensten
- 2 Verduurzaming operationele processen
- 3 Maatschappelijk verantwoord inkopen
- 4 Duurzaam werkgeverschap

Om dit te realiseren hebben we concrete doelen en ambities geformuleerd.

Ambities Eigen organisatie verduurzamen:

Milieu

De politie levert een bijdrage aan het Nederlandse klimaatakkoord door de uitstoot van CO₂ te verminderen. Om als een van de meest zichtbare overheidsorganisaties haar legitimiteit als handhaver te behouden, houdt de politie zich nadrukkelijk aan deze wettelijke verplichtingen. In overeenstemming met Europese wet- en regelgeving en het Nederlandse klimaatbeleid reduceren we 60 procent van onze CO₂-uitstoot in **2030** ten opzichte van 1990.

In **2050** is onze bedrijfsvoering volledig klimaatneutraal en circulair. We zetten in op energie besparen, het gebruiken van duurzaam opgewekte energie (hernieuwbare energie), en op het zo efficiënt en schoon mogelijk gebruiken van energie. Ook zetten we concreet in op het verminderen, hergebruiken en recycleren van grondstoffen en verantwoorde materiaalkeuzes.

Daarnaast leveren we een bijdrage aan bredere thema's, namelijk biodiversiteit en klimaatadaptatie. In onze transitie naar een duurzame organisatie houden we rekening met het voorkomen van milieuschade en benutten we kansen op natuurherstel, met als doel om bij te dragen aan een betere natuurkwaliteit.

Sociaal

De eigen organisatie verduurzamen gaat over meer dan alleen de impact op het milieu. Deze opgave gaat ook over gezondheid, opleiding en ontwikkeling, diversiteit en inclusie. En daarmee over het zijn van een duurzame werkgever voor iedereen. We werken met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en spreken een nieuwe generatie aan om bij de politie te komen werken. We werken aan duurzame arbeidsvoorwaarden en dagen de markt uit om duurzame producten te leveren.

Duurzaamheid heeft zowel een milieu- als een sociaal perspectief. Een groot deel van de sociale opgave is belegd in andere korpsbrede visies. Daar waar van toepassing worden de raakvlakken benoemd. In de visie op duurzaamheid en milieuveiligheid ligt de focus op maatschappelijk verantwoord inkopen en een duurzame en toekomstbestendige werkgever willen zijn.

1 Verkleinen van onze ecologische voetafdruk, met een focus op:

Vervoer:

- We verlagen onze CO₂-uitstoot van zowel het dienstvervoer (vervoer voor operationele doeleinden) als van het werkgebonden vervoer (dienstreizen en woon-werkverkeer).
- We vergroenen ons wagenpark door over te stappen op elektrische voertuigen die op 100 procent groene Nederlandse stroom rijden.
- We verminderen en vergroenen het aantal kilometers dat we maken voor werkgebonden vervoer.

Huisvesting:

- We verminderen het gebruik van gas en elektriciteit om zo bij te dragen aan 60 procent CO₂-reductie in **2030** en de doelstelling om klimaatneutraal te zijn in **2050**.
- We streven naar een klimaatadaptieve, circulaire en natuurinclusieve vastgoedportefeuille in **2050**.

Informatievoorziening:

- We verminderen het gebruik van energie en grondstoffen voor onze informatievoorziening. Denk hierbij aan ICT-apparatuur, software en datacenters.

Facilitaire diensten:

- We richten onze facilitaire diensten circulair in. We streven ernaar dat in **2030** vijf portefeuilles circulair zijn: bijvoorbeeld *kleding en uitrusting, eten en drinken, grondstof-management, kantoormeubilair* en *schoonmaak*.
- We werken toe naar volledig circulair ingerichte portefeuilles in **2050**.

Het gaat hier met name over de inkoop van de benodigde producten en diensten. Daarom streven wij er ook naar om het inkoopproces te verduurzamen. Zie het kopje 'Maatschappelijk verantwoord inkopen' voor meer informatie (pagina 10).

2 Maatschappelijk verantwoord inkopen

We nemen onze verantwoordelijkheid om de markt ertoe te zetten om de juiste vragen te stellen en om duurzame keuzes te maken. Ons doel is om maatschappelijk verantwoord opdracht te geven en in te kopen, met een focus op zes thema's: klimaat, milieu, circulariteit, ketenverantwoordelijkheid, social return (het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt) en diversiteit en inclusie. We volgen daarbij het advies van het ministerie van Economische Zaken. Samen met de opdrachtgever en de markt wordt bij iedere aanbesteding bepaald welke thema's meegenomen worden in het verwervingsproces.

Nieuw leven voor politiekleding. "Poloshirts, jassen, broeken, ondergoed, schoenen en sokken. Alle geretourneerde politiekleding komt terecht bij een sociale werkplaats voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door deze samenwerking krijgt politiekleding een tweede leven. De eerste optie is altijd hergebruik; een broek die weer als broek gebruikt kan worden bijvoorbeeld. En als de kleding niet opnieuw ingezet kan worden dan kan het ook een andere bestemming krijgen. Zo zijn er al laptotassen, kookschorten en portemonnees gemaakt van oude politiekleding."

Marloes Siewes, senior projectadviseur confectie en textiel

3 Verduurzamen operationele processen

Naast het verduurzamen van de vier bedrijfsvoeringonderdelen zetten we ook in op het verduurzamen van de operationele processen. Want de verduurzaming van operationele processen draagt niet alleen bij aan het verkleinen van de ecologische voetafdruk, maar biedt ook kansen om slimmer en efficiënter te werken.

Digitalisering politiedossier. Voorheen moest Enya Stam haar dossier met papieren documenten samenstellen, waarbij de kans groot was dat PV's niet ondertekend waren of zoekraakten. Dossiers werden vervolgens naar de procesadministratie vervoerd, gekopieerd en gearchiveerd en daarna naar het OM vervoerd. Dat is met de invoering van het digitaal procesdossier verleden tijd. Nu kan Enya alles digitaal ondertekenen, samenstellen en delen met het OM. Hiermee bespaart ze veel papier, kilometers en tijd. "Het is een verademing om met de tijd mee te gaan, het maakt mijn werk vele malen makkelijker, leuker en het draagt bij aan de duurzaamheidsdoelen van de politie."

Enya Stam, generalist Tactische Opsporing

4 Duurzaam werkgeverschap

We zetten onze mensen duurzaam in en we zijn een aantrekkelijke en duurzame werkgever.

Wie werkt bij de politie krijgt te maken met fysieke, mentale en morele uitdagingen. Collega's worden dagelijks geconfronteerd met complexe situaties en ingrijpende gebeurtenissen.

De politie zet in op een veilig, gezond en weerbaar korps. Verschillende korpsbrede expertisegerieden geven hier invulling aan:

1. Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie
2. Personeelsbeleid (inclusief Politie voor iedereen)
3. Onderwijs en ontwikkeling
4. Organisatiebeleid (inclusief veilig en gezond werken)

De effecten van klimaatverandering en de duurzaamheidstransitie in de samenleving hebben (in)direct effect op het welzijn, de gezondheid en de veerkracht van politiemedewerkers. In de maatschappij zien we dat de duurzaamheidstransitie voor onrust kan zorgen, maar ook intern kan die transitie tot spanningen leiden. Goed werkgeverschap betekent een manier vinden om ook hiermee om te gaan. Ook dit is onderdeel van de opgave.

Goede arbeidsvoorwaarden zorgen voor koopkracht en beschermen collega's tegen energiearmoede. Daarnaast is duurzaam werkgeverschap een belangrijke randvoorwaarde om een aantrekkelijke werkgever te blijven voor de volgende generaties. Denk aan de arbeidsvoorwaarden die de politie haar medewerkers biedt, zoals het faciliteren van duurzaam woon-werkverkeer en het vergroenen van het vliegbeleid. En denk ook aan secundaire arbeidsvoorwaarden waardoor medewerkers thuis energiebesparende aanpassingen kunnen doen.

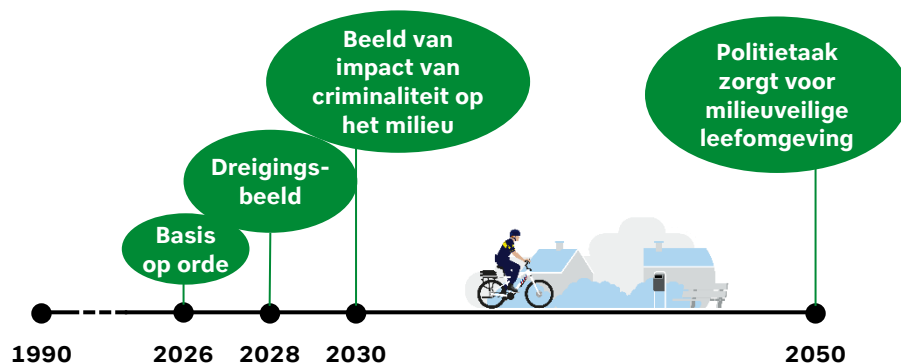
2.2 Milieuveiligheid door politiewerk

Rol en bevoegdheden

De bescherming van het leefmilieu is een grondrecht dat onze inzet vereist. Waar we in onze duurzaamheidsopgave de focus leggen op het verminderen van onze negatieve impact op het milieu, maken we in de milieuveiligheidsopgave juist zo veel mogelijk gebruik van onze mogelijkheden om positieve impact op het milieu te maken. We verbeteren de leefbaarheid en het milieu door die vormen van criminaliteit te bestrijden die de leefomgeving schade toebrengen, en door niet-straftbaar gestelde schade aan ons milieu te melden bij die partners die invloed hebben op de aanpak daarvan.

Om deze groeiende opgave effectief uit te voeren, blijven we als politie investeren in bewustzijn, mensen en middelen, vakmanschap en onderzoek naar de meest betekenisvolle interventies. Ontwikkelingen in de samenleving laten zien dat de urgentie voor het beschermen van de leefomgeving toeneemt. Het strafrecht wordt steeds vaker ingezet om hierop te reageren.

Ambities Milieuveiligheid door politiewerk:

Sprekende voorbeelden zijn onderzoeken naar ernstige vervuiling door grote multinationals en hun leidinggevenden. Naast deze rechtszaken zijn er ook ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving. Het is belangrijk dat de politie wendbaar is en in kan spelen op deze ontwikkelingen. Dit doet de politie, in nauwe samenwerking met de andere partners als het gaat om vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH- stelsel).

Richtlijn Milieucriminaliteit. De herziene Richtlijn Milieucriminaliteit is op 20 mei 2024 in werking getreden. Hierdoor moet Nederland gedragingen strafbaar stellen die schadelijk zijn voor de leefomgeving én moet Nederland hogere straffen opleggen als sprake is van aanzienlijke milieuschade. Ook kunnen bedrijven zich niet altijd meer op hun milieuvergunning beroepen als zij strafrechtelijk worden aangesproken. Meer inzet op handhaving van het milieustrafrecht wordt daarmee enorm belangrijk om milieuschade te voorkomen. Want wat stelt het strafrecht voor zonder serieuze handhaving?

Toelichting ambities:

- In **2026** is de basis op orde voor het bestrijden van milieucriminaliteit in samenwerking met onze partners en is er een landelijk dekkend stelsel van provinciale omgevingsbeelden; weergaven van de status van milieucriminaliteit in de omgeving, voorzien van informatie door alle ketenpartners.
- In **2028** is ons dreigingsbeeld milieucriminaliteit 'evidence based'; gebaseerd op door politie en partners ingewonnen informatie.
- In **2030** hebben we een duidelijk beeld van de impact van alle vormen van criminaliteit op het milieu. Dat beeld gebruiken we bij de prioritering van ons politiewerk. Hierbij streven we naar een professionele balans met onze andere taken om een zo groot mogelijk effect te hebben op de milieuveiligheid.
- In **2050** is de optimale uitvoering van de politietak voor een veilige en gezonde natuurlijke leefomgeving blijvend robuust georganiseerd.

De politie draagt in dit stelsel op twee manieren bij:

Taak | Handhaven en opsporen

De politie streeft in samenwerking met haar partners naar het merkbaar verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving en het verminderen van schade aan het milieu. Dit betekent veranderingen binnen de politiemilieutaak, zowel voor de handhaving, intelligence, tactiek en expertise. Deze zogeheten ontwikkelopgave is vastgelegd in de strategie politiemilieutaak 2.0.

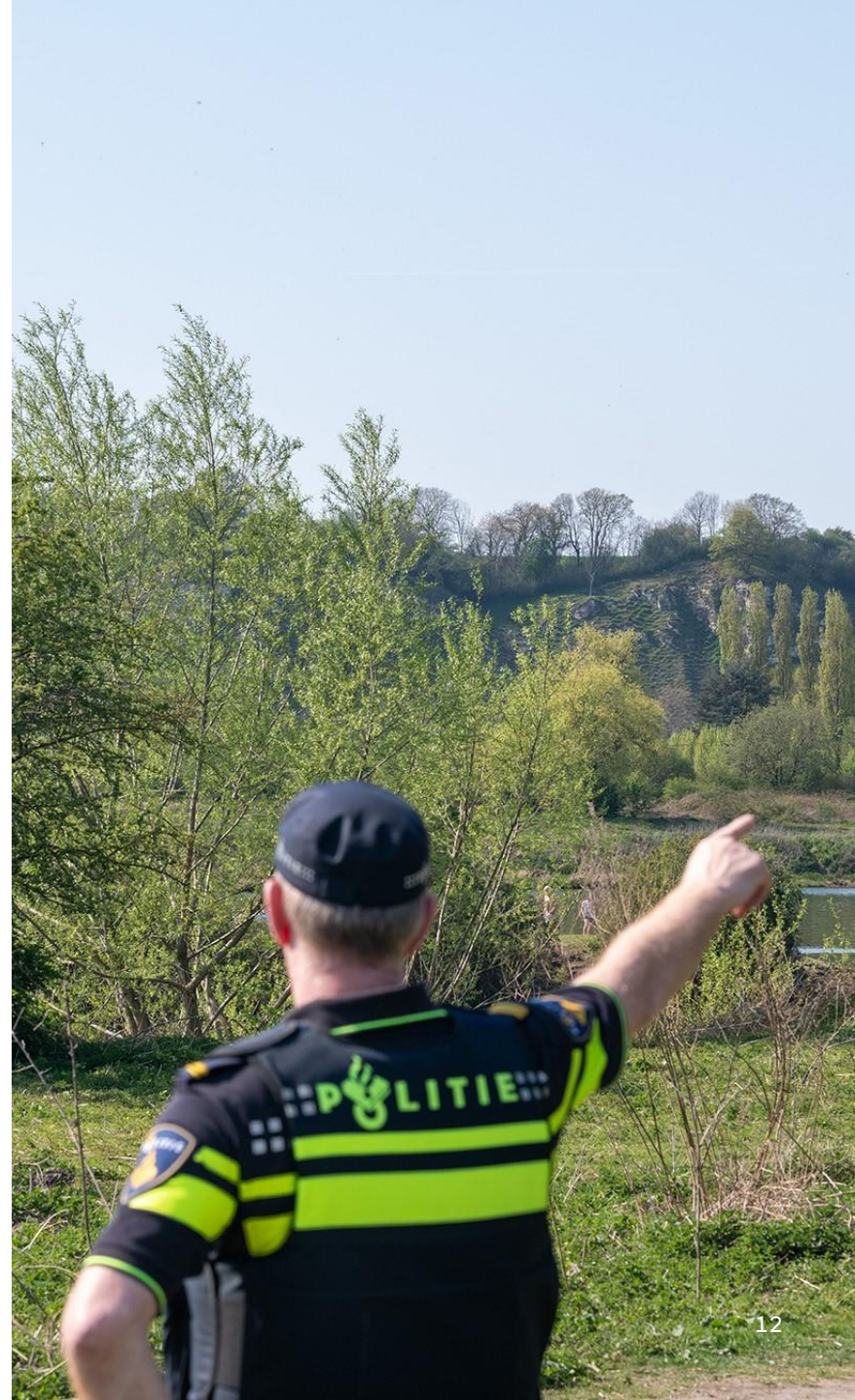
Door de milieutaak uit te breiden, kunnen we milieucriminaliteit beter aanpakken. Behalve milieudelicten of overtredingen van de Omgevingswet (de wet die alles regelt voor de ruimte waarin we wonen en werken, de leefomgeving) zijn er ook andere handelwijzen met een negatieve impact op het milieu. Zo hebben het produceren van drugs en nepmerkkleding een grote impact op het milieu, net als het energieverbruik van grootschalige cybercriminaliteit. Ook met het optreden tegen andere milieubelastende strafbare activiteiten zoals snelheidsovertredingen of illegale handel in vuurwerk dragen wij bij aan het beschermen van onze leefomgeving.

Het is aan de politie om bestaande en nieuwe wetten en regels te handhaven en strafbaar gedrag op te sporen en samen met de VTH-partners aan te pakken.

Rol | Signaleren, anticiperen en waarschuwen

Naast het aanpakken van criminaliteit heeft de politie de rol om te signaleren, te anticiperen en te waarschuwen. Ook als het gaat om milieuschade nu en in de toekomst en het effect daarvan op de veiligheid van de samenleving. Zo kan de politie gedrag begrenzen dat schadelijk is of de klimaatdoelstellingen ondermijnt. Voorbeelden hiervan zijn het bestrijden van greenwashing en desinformatie die verspreid wordt door bedrijven die de klimaattransitie af willen remmen. Ook kan de politie adviseren over verstorende interventies bij (nog) niet-vervolgbare milieuvervuiling.

De politie adviseert politiek-bestuurlijke partners bij toekomstige dreigingen en ongewenste bijeffecten van wet- en regelgeving. Zo kan zij de negatieve impact op het milieu zo veel mogelijk voorkomen en maximaal bijdragen aan een veilige leefomgeving.

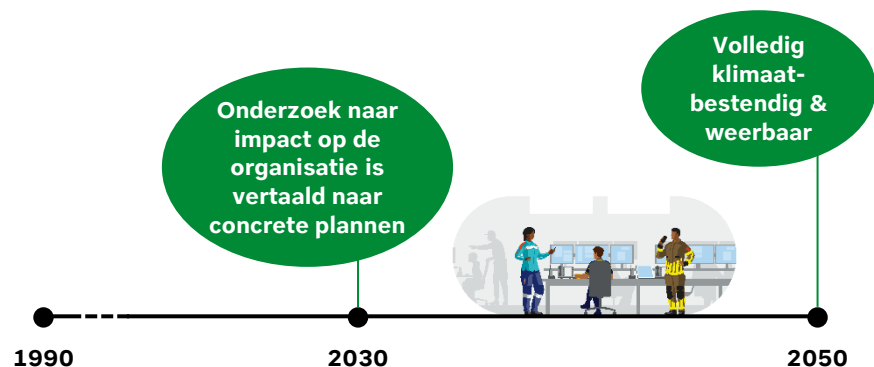
2.3 De politieorganisatie voorbereiden

Vorbereiden op

Klimaatverandering, milieuvervuiling en verlies van biodiversiteit vormen een groot risico voor de (nationale) veiligheid. Er komt veel op onze organisatie af, zowel op de bedrijfsvoering als op het operationele werk. Denk aan bosbranden, overstromingen, klimaatmigratie of nieuwe vormen van criminaliteit door bijvoorbeeld schaarste van grondstoffen. Maar denk ook aan het maatschappelijk ongenoegen en de onrust die een gevolg kunnen zijn van deze ontwikkelingen, zowel intern als extern.

We bereiden ons voor op de veranderingen in de leefomgeving en de bijbehorende veiligheidsrisico's. Om de continuïteit van de operationele inzet en de bedrijfsvoering te waarborgen spelen we in op de ontwikkelingen. Zo zorgen we ervoor dat de organisatie weerbaar is.

Ambities De politieorganisatie voorbereiden:

Er komt een onderzoek met als hoofdvraag: *Wat betekent klimaatverandering als veiligheidsvraagstuk voor het politiewerk, de continuïteit van de politieorganisatie en hoe kan de politie en haar medewerkers hierop worden voorbereid?*

We brengen de directe en indirecte gevolgen op onze organisatie in kaart waarbij we ons vooral richten op de impact op crisisinzet, handhaven en opsporen, continuïteit en de impact op de medewerkers.

Toelichting ambities:

- In **2030** hebben we uitgebreid onderzoek naar de impact op de organisatie vertaald naar concrete plannen voor bedrijfsvoering en operatie.
- In **2050** zijn we volledig klimaatbestendig en weerbaar.

Voorbereiden op

Crisisinzet

De crisisinzet verandert doordat crises zich opstapelen en op meerdere plekken tegelijk plaatsvinden. Ook kan het gaan om sluipende crises. Daarnaast kan maatschappelijke onrust als gevolg van deze ontwikkelingen leiden tot problemen voor de openbare orde.

Crisis-op-crisis situatie. “Klimaatrisico's zoals extreem weer en rampen wordt steeds belangrijker in onze politietaak. Ze komen steeds vaker en heftiger voor. Neem bijvoorbeeld tropische nachten, die sociale problemen zoals geweld en conflicten kunnen verergeren. We moeten antwoorden hebben op de aankomende crisis-op-crisis situaties en de dilemma's die dat soort situaties met zich meebrengen.”

Timo Kansil, Directeur Operatiën

Handhaven en opsporen

De kerntaken van handhaven en opsporen veranderen, doordat de omvang van die vormen van criminaliteit die het milieu schaden verder toeneemt. Daarbovenop komt 'nieuwe klimaatcriminaliteit'. Denk hierbij aan diefstal van schaarse materialen, maar ook aan ondermijnende criminaliteit door het niet naleven van nieuwe wetten op bijvoorbeeld milieubelastende koelmiddelen of emissierechten.

Manifest Klimaatveiligheid. “De politie heeft een unieke verantwoordelijkheid, de mogelijkheden en de bevoegdheden om onze toekomst veilig en leefbaar te houden.”

Manifest Klimaatveiligheid, aangeboden aan de Korpsleiding namens 740 collega's

Dwarsdoorsnijdend thema: Weerbaarheid van de samenleving en de politieorganisatie.

We kunnen ons niet voorbereiden op alle mogelijke scenario's. Daarom moeten we binnen het veiligheidsdomein vooral flexibel en weerbaar zijn om gezamenlijk om te kunnen gaan met onzekerheden.

Continuïteit organisatie

De effecten van klimaatverandering raken de continuïteit van de organisatie. Schaarse middelen komen vaak uit conflictgebieden. Er kunnen problemen ontstaan met de toegang tot energie. Cruciale verbindingen kunnen uitvallen. De continuïteit van de organisatie mag hierdoor niet in het geding komen.

Jaarplandoelstelling. “We moeten inzichtelijk gaan maken welke klimaatscenario's er zijn in onze regio, tot op basisteamniveau. Dat halen we op bij de veiligheidsregio en vervolgens vertalen we dat naar de praktijk: wat betekent het als je district onder water komt te staan? Wat gaan we doen en wie zijn je partners?”

Jaarplandoelstelling n.a.v. Eenheid Management Overleg Midden Nederland

Impact op medewerker

Door de verandering in het klimaat veranderen de omstandigheden waarin politiemedewerkers werken. Het raakt de inzet van collega's. Enerzijds zorgt het voor meer maatschappelijke onrust in de samenleving. Anderzijds raakt het ook de fysieke en mentale gezondheid van onze medewerkers door bijvoorbeeld lange diensten bij extreem weer.

Maatschappelijke onrust. “Als politiemedewerker houd je je eigen overtuiging en het organisatiebelang strikt gescheiden. Anders kun je in conflict komen met jezelf. Persoonlijk snap ik die demonstranten goed, toch moet ik tegen ze optreden.”

ME'er, 60 jaar

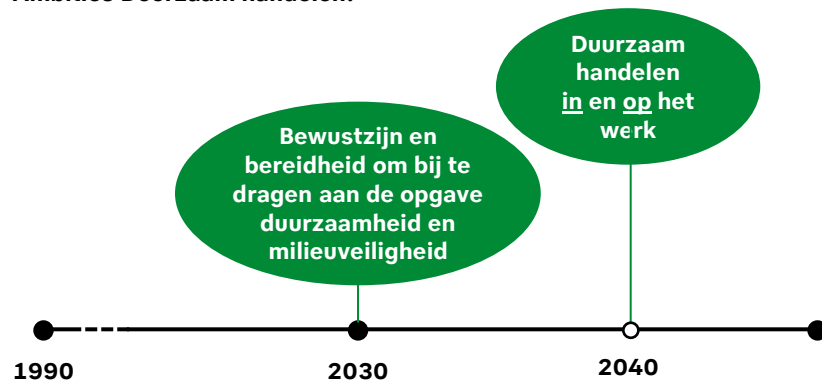

2.4 Duurzaam handelen

Duurzaam handelen speelt een sleutelrol in de route naar een toekomstbestendige organisatie. Het is essentieel voor het verduurzamen van de eigen organisatie én om onze bevoegdheden in te zetten voor een veilige leefomgeving. Dit vraagt om bewustwording, betrokkenheid en duurzaam doen in en op het werk. Het is een opgave die raakt aan alle onderdelen van de organisatie.

Verandering is geen doel op zich, maar ons handelen is ondersteunend aan het behalen van onze doelstellingen. Dit vraagt wat van beleid, organisatie, maar uiteindelijk ook van de collega. Met de rol, plek en functie die collega's vervullen heeft iedereen een andere bijdrage, klein of groot. We zetten maatwerk in om tot een passende aanpak te komen.

Ambities Duurzaam handelen:

Toelichting ambities:

In 2030...

- ...is de organisatie bewust van het belang van het verduurzamen van de eigen organisatie en de positieve impact van het politiewerk op het milieu. De organisatie is bereid om de bedrijfsvoering en de operatie daarop af te stemmen.
- ...is de politiemedewerker bewust van hoe duurzaam te handelen in en op het werk en bereid om bij te dragen aan de opgave duurzaamheid en milieuveiligheid.
- ...draagt de organisatie het belang uit van de opgave en de rol van de politie in de route naar een duurzame en milieuveilige samenleving.

In 2040...

- ...draagt de organisatie en de politiemedewerker bij aan de opgave duurzaamheid en milieuveiligheid van de politie door handelen in en op het werk.

Duurzaam handelen in en op het werk

In het werk duurzaam handelen vanuit functie, zoals een leidinggevende die duurzaamheid meeneemt in de besluiten of een collega die milieuschade een afweging laat zijn in het operationeel handelen.

Op het werk duurzaam handelen vanuit dagelijks gedrag op werk zoals de keuze van een medewerker hoe naar het werk te reizen.

Samen een duurzame stap naar voren zetten

We zetten in op het:

- **Vergroten van bewustwording** intern én extern, onder andere door het actief verspreiden van de opgave waar we als politie voor staan. Hiervoor organiseren wij activiteiten, doen aan kennisopbouw en -ontwikkeling, geven (on)gevraagd advies in besluitvorming en zetten duurzaam leiderschap in.
- **Stimuleren van betrokkenheid** bij collega's, onder andere door het opzetten en uitbreiden van diverse duurzaamheidsnetwerken, het organiseren van bijeenkomsten en acties in de eenheden en het ophalen van ideeën via onderzoek en dialogen met collega's.
- **Duurzaam handelen** in en op het werk, door onderzoek naar aspecten van gedrag en het ontwikkelen van concrete interventies. Daarnaast het aanmoedigen van collega's die al duurzame keuzes maken of initiatieven stimuleren die de milieuveiligheid vergroten.

Hoofd Operatiën "Mijn wake-up call: Ik reed met mijn dochter langs Schiphol, waar eerder een demonstratie van Extinction Rebellion was. Ik vroeg mijn dochter wat ze daarvan vond. 'Goed'," antwoordde ze resoluut. 'Maar wat vind je er dan van dat ze hekken kapot maken, moet dat echt op die manier?' vroeg ik. Haar antwoord: 'Mam, je maakt je druk om een kapot hek. Maar dit gaat over de aarde die kapot gaat.' Toen waren we beiden stil."

Nicole Bogers, Hoofd Operatiën

Duurzaamheidsambassadeurs. Hayat Chidi is als duurzaamheidsambassadeur onderdeel van een landelijk netwerk binnen de politie. Samen met Selma Bingol en Marga Stevens vormt zij het programmateam Duurzaamheid binnen de eenheid Oost-Nederland. Ze vonden het tijd om duurzaamheid op de kaart te zetten binnen de eenheid en organiseerden daarom de Week van Duurzaamheid. Hiervoor haalden zij de rondreizende expositie '**Klimaat is ook politiewerk**' naar de eenheid. Ook regelden zij workshops over duurzaamheid bij de politie, stimuleerden zij collega's om op de fiets te komen en zorgden zij dat hun collega's in het zonnetje werden gezet door uitreiking van het Groene Voetje. Trots kijken zij terug op deze week: 'samen hebben we echt laten zien dat we een duurzame stap willen en kunnen zetten.'

Hayat Chidi, duurzaamheidsambassadeur Eenheid Oost-Nederland

Arbeidsvoorwaardenakkoord

"In een tijdperk waarin de gevolgen van klimaatverandering steeds zichtbaarder worden, is het belang van duurzaamheid evident. Ook de politie voelt een verantwoordelijkheid om door middel van het arbeidsvoorwaardenpakket bij te dragen aan duurzaamheid. Ook omdat dit de aantrekkelijkheid van de politie als werkgever vergroot. Medewerkers worden bij deze transitie naar een groenere politieorganisatie nadrukkelijk betrokken."

3. Uitvoeringsagenda

Uitvoeringsagenda Duurzaamheid & Milieuveiligheid

Deze visie geeft richting aan de periode tot en met **2050**. De concrete invulling en de maatregelen die de politie neemt om te verduurzamen zijn uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda Duurzaamheid & Milieuveiligheid **2025-2030**. Wil je hier meer over weten? Kijk dan op [Blue Thema pagina Duurzaamheid & Milieuveiligheid](#).

Een duurzame politie

Elke dag zetten duizenden politiemensen zich als één korps in voor een veilige en rechtvaardige samenleving.

Een veilig leefmilieu is een grondrecht en een belangrijke voorwaarde voor het functioneren van onze samenleving en dus ook van de politie. Toenemende bedreigingen voor de leefomgeving, zoals een veranderend klimaat, leveren veiligheidsrisico's en leiden tot maatschappelijke onrust.

Daarom neemt de politie haar verantwoordelijkheid in de transitie naar een duurzamere samenleving. Klimaatverandering, milieuvulling en verlies van biodiversiteit zijn complexe dreigingen die vragen om een strategische aanpak.

Een toekomstbestendige politie is een politie die werkt aan **duurzaamheid en milieuveiligheid**.

Het is in de strategische agenda 2025-2030 benoemd als transformatief thema dat alle andere onderdelen van ons werk doorkruist en overlapt. Een thema waarop we een korpsbrede opgave te vervullen hebben.

 Dit is een uitgave van de Nationale Politie

Visie & Strategie Duurzaamheid & Milieuveiligheid

Een opgave met een gedeelde ambitie: "De politie draagt bij aan veiligheid en leefbaarheid door te verduurzamen, zich actief in te zetten voor milieuveiligheid, en in te spelen op de gevolgen van onvermijdbare veranderingen van onze leefomgeving"

Wat gebeurt er om de politie heen?

- Klimaatverandering**
Is de politie voorbereid op omstandigheden van extreem weer en weten we hoe we hiermee om kunnen gaan?
- Milieuvulling**
Zetten wij onze bevoegdheden voldoende (gericht) in om bedreigingen voor het milieu te signaleren en effectief aan te pakken?
- Verlies van biodiversiteit**
Reageren wij adequaat op bestaande én nieuwe vormen van klimaatcriminaliteit die de flora en fauna in onze leefomgeving schade toebrengen?

Duurzaamheid | Duurzaamheid betekent dat onze leefstijl niet nadelig is voor toekomstige generaties en de natuur. Mens, milieu en economie zijn in balans.

Milieuveiligheid | In een milieuvrije leefomgeving worden bedreigingen voor mens, natuur en milieu aangepakt en is de politie hierop voorbereid. Het gaat over het signaleren, handhaven en opsporen van criminaliteit die de leefomgeving schade toebrengt.

Uitvoeringsagenda

De politie draagt bij aan veiligheid en leefbaarheid door te verduurzamen, zich actief in te zetten voor milieuveiligheid, en in te spelen op de gevolgen van onvermijdbare veranderingen van onze leefomgeving.

Maar hoe maakt de politie deze ambitie waar?

Om dit duidelijk te maken is de "Visie & Strategie Duurzaamheid & Milieuveiligheid" opgesteld. Dit geeft voor de langere termijn duurzame richting aan de politie organisatie.

Maar voor de kortere termijn heeft de politie concrete doelstellingen nodig. Daarom is de "Uitvoeringsagenda" opgesteld. Deze agenda geeft richting aan de uitwerking van de ambitie voor de jaren **2025 - 2030**.

In deze agenda geven wij voor vier opgaves het plan waar de politie zich de komende vijf jaar op focust om uitvoering te geven aan de duurzame ambitie.

 Dit is een uitgave van de Nationale Politie

Wat doet de politie?

Een opgave met een gedeelde ambitie: "De politie draagt bij aan veiligheid en leefbaarheid door te verduurzamen, zich actief in te zetten voor milieuveiligheid, en in te spelen op de gevolgen van onvermijdbare veranderingen van onze leefomgeving."

Eigen organisatie verduurzamen

Als politie verkleinen wij onze negatieve impact op het milieu door de organisatie te verduurzamen, leveranciers te bewegen duurzame keuzes te maken en te werken aan een toekomstbestendige politie.

- Voetafdruk** | Verkleinen van de eigen ecologische voetafdruk.
- MVO** | Maatschappelijk verantwoord opdracht geven en inkopen.
- Operatie** | Verduurzamen van operationele processen.
- Werkgeverschap** | Duurzaam inrichten van ons werkgeverschap.

Milieuveiligheid door politiewerk

Als politie vergroten wij onze positieve impact op het milieu door onze rol en bevoegdheden in te zetten om de leefomgeving te beschermen.

- Taak** | De politie streeft in samenwerking met haar partners naar het merkbaar verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving en het verminderen van schade aan het milieu.
- Rol** | Naast het aanpakken van criminaliteit heeft de politie de rol om te signaleren, te anticiperen en te waarschuwen. De politie adviseert politiek-bestuurlijke partners bij toekomstige dreigingen en ongewenste bijeffecten van wet- en regelgeving.

Politieorganisatie voorbereiden

Als politie spelen wij in op de milieuproblematiek en het veranderend klimaat. Wij doen onderzoek naar de impact op de organisatie en vertalen dit naar de bedrijfsvoering en operatie.

- Crisisinzet** | Voorbereiden op inzet bij crisis- of crisissituaties en noodhulp.
- Handhaven en Opsporen** | Voorbereiden op nieuwe vormen van criminaliteit.
- Continuïteit** | Voorbereiden op het borgen van de continuïteit van de organisatie.
- Impact op medewerkers** | Voorbereiden van onze collega's op extreme weersomstandigheden en veranderend politiewerk.

Duurzaam handelen speelt een sleutelrol in de route naar een toekomstbestendige organisatie. Het is een opgave die raakt aan alle onderdelen van de organisatie. Verandering is geen doel op zich, maar ons handelen is ondersteunend aan het behalen van onze doelstellingen. We zetten in op:

- Vergroten van bewustwording** intern en extern, onder andere door het actief verspreiden van de opgave waar we als politie voor staan. Hiervoor organiseren wij activiteiten, doen aan kennisopbouw en -ontwikkeling, geven (on)gevraagd advies in besluitvorming en zetten duurzaam leiderschap in.
- Stimuleren van betrokkenheid** bij collega's, onder andere door het opzetten en uitbreiden van diverse duurzaamheidsnetwerken, het organiseren van bijeenkomsten en acties in de eenheden en het ophalen van ideeën via onderzoek en dialogen met collega's.
- Duurzaam handelen** in en op het werk, door onderzoek naar aspecten van gedrag en het ontwikkelen van concrete interventies. Daarnaast het aanmoedigen van collega's die al duurzame keuzes maken of initiatieven stimuleren die de milieuveiligheid vergroten.

Meer weten?

Alle relevante informatie en contactgegevens zijn te vinden op de [Blue Thema pagina Duurzaamheid & Milieuveiligheid](#).

